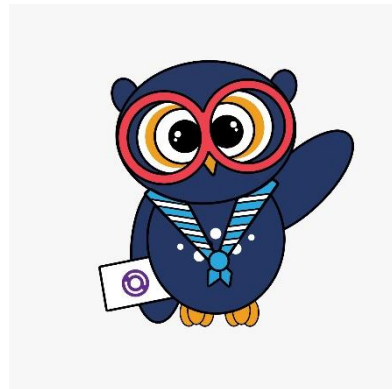

Sudenpentujen Vaalipöllö-tehtävät

1. Tutustun oman kuntani alueeseen.
2. Tiedän mitä kunta ja kunnanvaltuusto ovat.
3. Leikin ryhmäni kanssa kuntavaaliaiheista leikkiä.
4. Tutustun www.partioehdokkaat.fi -sivustoon.
5. Tutustun kuntavaaliehdokkaaseen.
6. Tutustun ehdokkaiden vaalimainoksiin.
7. Askartelen vaalimainoksen.
8. Osallistun ryhmäni järjestämiin vaaleihin.
9. Tutustun äänestämiseen.
10. Osallistun vaalikalveihin.
11. Julkaisen Kuntavaalit2021-teemaisen somepostauksen.

1. Tutustun oman kuntani alueeseen.

Ryhmä aloittaa tehtävän keskustelemalla siitä, mikä on kunta. Kunnan käsitteen hahmottamisessa ryhmä voi ottaa avuksi esimerkiksi erilaiset kartat, joista ryhmänjohtaja näyttää ryhmäläisille oman kunnan alueen ja kunnan rajat. Tarkastelun ryhmä voi aloittaa esimerkiksi koko Suomea kuvaavasta kartasta, josta ryhmä voi johtajan avustuksella etsiä oma kotikuntansa. Seuraavaksi ryhmä voi siirtyä pienempää aluetta kuvaavaan karttaan, josta johtaja voi näyttää kotikunnan rajat. Tämän jälkeen ryhmäläiset etsivät kuntaa kuvaavasta kartasta tuttuja paikkoja, kuten lippukunnan kolon sekä ryhmäläisten kodit ja koulut.

Tehtävän voi toteuttaa myös esimerkiksi Google Mapsin avulla, jos johtajalla on tietokone käytettävissä. Lopuksi ryhmä voi piirtää oman "kartan" josta näkyy jokin sen jäsenille tuttu reitti. Reitti voi olla esimerkiksi matka omasta kodista koululle tai koululta lippukunnan kololle. Ryhmäläiset voivat merkitä karttaan suojatiet sekä muut olennaiset kohdat reitin varrella.

Karttoihin tutustumisen jälkeen ryhmäläiset miettivät viisi itsellensä tärkeää paikkaa oman kunnan alueelta. Tärkeitä paikkoja voivat olla esimerkiksi oma koti, koulu,

lippukunnan kolo, uimahalli, kirjasto, puisto tai jalkapallokenttä. Ryhmäläiset kirjoittavat tai piirtävät omat viisi tärkeää paikkaansa ja halutessaan esittelevät ne muulle ryhmälle. Tämän jälkeen ryhmäläiset voivat yhdessä miettiä, mitä paikkoja kunnasta tuntuu puuttuvan. Ryhmäläiset voivat keskustella myös siitä, pääseekö tuttuihin paikkoihin helposti ja tuntuvatko ne kivoilta ja turvallisilta.

Vastaavat aktiviteetit sudenpentuohjelmassa:

Kotiseutu, partio-ohjelma.fi

2. Tiedän mitä kunta ja kunnanvaltuusto ovat.

Ryhmäläiset selvittävät yhdessä johtajansa kanssa, mitä kunta ja kunnanvaltuusto tarkoittavat. Tehtävän voi toteuttaa esimerkiksi niin, että ryhmäläiset keksivät ja kysyvät yksi kerrallaan kysymyksiä, joihin ryhmänjohtaja etsii vastauksen internetistä. Vinkkejä voi katsoa alla olevista apukysymyksistä. Ryhmäläiset voivat toteuttaa tehtävän myös yhdessä vanhempien ikäkausien, esimerkiksi tarpoja- tai samoajaryhmän kanssa. Tällöin vanhemmat partiolaiset voivat tutustuttaa sudenpentut tai seikkailijat kunnan päätöksentekoon vetämällä ryhmällemme viikkokokouksen, jossa ryhmä tekee kunta-aiheisia tehtäviä.

Vaihtoehtoisesti ryhmänjohtaja voi sopia vierailun kunnan- tai kaupungintalolle, jossa ryhmä pääsee tutustumaan kunnan päätöksentekoon. Ryhmänjohtaja voi myös kutsua jonkun kunnanvaltuutetun vierailemaan ryhmän kokouksessa. Ennen vierailua kunnan rakenteesta ja tehtävistä kertoville aikuisille on tärkeää painottaa, että kuuntelijat ovat lapsia, joten asiat täytyy esittää riittävän yksinkertaisina ja mielekkäinä kokonaisuuksina alakouluikäisille. Ryhmä voi toteuttaa tehtävän myös tehtävän numero 5: ”Tutustun kuntavaaliehdokkaaseen” yhteydessä, jolloin kuntavaaliehdokas voi kertoa ryhmäläisille kunnan tehtävistä sekä kunnanvaltuustosta.

Kysymyslista tehtävän toteuttamisen avuksi:

- Mikä on valtion ja kunnan ero?
- Mistä kaikista asioista kunnassa päätetään?
- Kuka kunnassa päättää asioista?
- Mitä tekee kunnanvaltuusto? Entä kunnanhallitus?
- Mitä ovat lautakunnat?
- Mistä asioista päätetään kunnanvaltuustossa? Entä mistä lautakunnissa?
- Milloin ja missä oman kunnan valtuusto kokoontuu?

Vastaavat aktiviteetit sudenpentuohjelmassa:

Kotiseutu, partio-ohjelma.fi

3. Leikin ryhmäni kanssa kuntavaaliihettä leikkiä.

Tässä tehtävässä ryhmä pääsee leikkimään jotakin kuntavaaliteemaista leikkiä.

Leikeillä voi esimerkiksi alustaa kokouksen aihetta tai testata ryhmäläisten osaamista kokouksen päättyessä. Alla on kaksi kuntavaaliteemaista esimerkkileikkiä.

Vaihtoehtoisesti ryhmänjohtaja voi keksiä oman kuntavaaliteemaisen leikin.

Helpoiten oman leikin keksiminen onnistuu muuntamalla jokin valmis ja tuttu leikki kuntavaaleihin sopivaksi. Leikkiä suunnitellessa on hyvä muistaa, että seikkailijaikäisille yksinkertainenkin leikki voi kuntapäätöksentekoon liitettynä olla haastava.

Valtuustohippa

Valtuustohippa on muunnelma poliisi ja rosvo -leikistä. Leikki alkaa sillä, että ryhmän johtaja selittää lyhyesti kunnan- tai kaupunginvaltuuston tehtävät ja eri toimijoiden roolit. Tämän jälkeen yksi tai useampi ryhmän jäsen valitaan valtuuston puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajiksi. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yrittävät ottaa valtuutettuja eli muita leikkijöitä kiinni ja jakaa heitä lautakuntiin,

jotka voivat sijaita eri puolilla pihaa. Lautakunnasta voi pelastaa valtuutetun takaisin valtuuston kokoukseen koskettamalla olkapäätä.

Mitä tiedät kuntavaaleista -leikki

Leikki pohjautuu Väri-leikkiin. Leikin ideana on, että osallistujat ottavat eri kokoisia askeleita leikinjohtajan huutamien kuntavaaleihin liittyvien väittämien perusteella. Väittämien vaikeustasoa vaihtamalla leikki muovautuu eri ikäkausille sopivaksi. Ennen leikin aloittamista voidaan sopia millaisia askeltyyppejä leikissä käytetään (esimerkiksi tipu, kani, kukko tai jättiläinen) ja millaisia erilaiset askeleet ovat. Leikin alussa leikinjohtaja seisoo seinää vasten selin muihin. Muut osallistujat asettuvat lähtöviivalle noin 20 metrin päähän leikinjohtajasta. Leikinjohtaja huutaa yksitellen erilaisia väittämiä, kuten "Se, kuka tietää jonkin lautakunnan nimeltä, saa liikkua kolme kukonaskelta eteenpäin" tai "Jos olet nähnyt vaalimainoksen, ota yksi jättiläisen askel". Jokaisen väittämän kohdalla leikinjohtaja voi päättää askelmäärän ja askeltyypin. Osallistuja, joka ensimmäisenä pystyy koskettamaan leikinjohtajaa ja huutamaan oman nimensä, on seuraava leikinjohtaja.

Esimerkkiväittämiä:

1. Tiedän mikä kunnanvaltuusto on.
2. Tiedän missä oman kuntani kunnantalo sijaitsee.
3. Tiedän jonkin lautakunnan nimeltä.
4. Tiedän milloin seuraavat kuntavaalit ovat.
5. Tiedän kuka on oman kuntani kunnanjohtaja.
6. Olen leikkinyt kuntavaaliaiheista leikkiä.
7. Olen suorittanut Vaalipöllö-merkin tehtäviä.
8. Olen nähnyt vaalimainoksen.
9. Olen joskus äänestänyt. (ryhmän omissa tai oikeissa vaaleissa)
10. Olen katsonut vaalivideon.
11. Olen ollut vaaleissa ehdokkaana. (ryhmän omissa tai oikeissa vaaleissa)
12. Olen vierailut vaalikojuilla.
13. Olen käynyt äänestyspaikalla.

14. Tunnen tai tiedän jonkun kuntavaaliehdokkaan.
15. Haluaisin asettua ehdolle kuntavaaleissa.

Vastaavat aktiviteetit sudenpentuohjelmassa:

Kotiseutu, partio-ohjelma.fi

4. Tutustun www.partioehdokkaat.fi -sivustoon.

Ryhmä vierailee johtajansa johdolla www.partioehdokkaat.fi -sivustolla ja tutustuu kuntavaalien partioehdokkaisiin. Jos ryhmässä on useampi johtaja ja mahdollisuus käyttää useampaa laitetta, voi se jakautua myös pienryhmiin, mikä helpottaa tehtävän tekemistä. Ryhmänjohtaja voi esimerkiksi näyttää sivustolta oman lippukunnan tai oman kunnan partioehdokkaat. Ryhmäläiset voivat myös laskea kuinka monta ehdokasta sivustolla on yhteensä. Tehtävän voi toteuttaa esimerkiksi niin, että jokainen osallistuja saa vuorotellen toivoa, minkä sivun tai kohdan ryhmänjohtaja näyttää seuraavaksi.

Apukysymyksiä tehtävän toteuttamiseen:

- Montako ehdokasta sivustolla on yhteensä?
- Ketkä ehdokkaat ovat ryhmäläisten omasta kunnasta?
- Löytyykö ehdokkaita ryhmäläisten omasta lippukunnasta?
- Löytyykö muita ryhmälle tai sen johtajille tuttuja partiolaisia?
- Tietävätkö tai tuntevatko ryhmäläiset jonkun ehdokkaan jotain muuta kautta?

5. Tutustun kuntavaaliehdokkaaseen.

Ryhmänjohtaja kutsuu ryhmän vieraaksi kuntavaaliehdokkaan. Ehdokas voi olla vaikka tuttu partiolainen tai joku ryhmäläisten muuten tuntema aikuinen. Jos

ehdokas on jo valtuustossa, voi johtaja ehdottaa tapaamista kunnan- tai kaupungintalolla. Ryhmänjohtajan on erityisen tärkeää huolehtia siitä, että vieras tietää kyseessä olevan lapsiryhmä. Tarkoitus ei ole, että ehdokas ajaa vierailun aikana omaa poliittista agendaansa, vaan että hän kertoo ryhmäläisille siitä, millaista työtä kunnanvaltuusto tekee ja millaista kuntavaaliehdokkaana on olla.

Jos vierailulle kutsuttu ehdokas ei ole partiolainen tai tunne partiotoimintaa, on vierailun alussa hyvä kertoa ehdokkaalle, mitä partio on. Partion esittelyä on hyvä suunnitella jo etukäteen, ja ryhmä voi esimerkiksi askarrella partiotoiminnasta kertovan julisteen. Partiota tuntevallekin vierailijalle on hyvä kertoa aluksi omasta lippukunnasta ja ryhmästä. Vierailun aikana ryhmä voi selvittää, liittyvätkö ehdokkaan vaaliteemat lapsiin, nuoriin tai partiotoimintaan ja esittää ehdokkaalle toiveita liittyen esimerkiksi lasten asioihin. Esitettävistä kysymyksistä on hyvä muodostaa lista etukäteen. Ryhmäläiset voivat myös etukäteen sopia kuka kysyy minkäkin kysymyksen, ja ryhmänjohtaja voi jakaa ryhmäläisille näitä puheenvuoroja tapaamisessa.

Jos vierailun järjestäminen lippukunnan kololle ei onnistu, ryhmä voi tavata ehdokkaan esimerkiksi videopuhelun välityksellä. Tällöin johtajan on huolehdittava siitä, että ryhmäläiset eivät puhu päällekkäin ja että kaikki halukkaat näkevät ehdokkaan ruudulta. Tehtävän voi toteuttaa etänä myös niin, että ryhmäläiset lähettävät valitsemalleen kuntavaaliehdokkaalle sähköpostin tai itse kuvatun videon. Ryhmänjohtajan kannattaa kirjoittaa sähköpostiviesti itse, mutta ryhmäläiset voivat sanella viestiin esimerkiksi kysymyksiä tai toiveita. Ryhmänjohtajan on hyvä huomioida, että videon kuvaaminen vaatii etukäteen tapahtuvaa suunnittelua ja vie enemmän aikaa kuin sähköpostin kirjottaminen. Ehdokkaan vastattua ryhmänjohtaja voi lukea viestin ääneen tai mahdollinen videovastaus voidaan katsoa yhdessä esimerkiksi ryhmän viikkokokouksessa.

Vastaavat aktiviteetit sudenpentuohjelmassa:

Kotiseutu, partio-ohjelma.fi

6. Tutustun ehdokkaiden vaalimainoksiin.

Johtaja voi tuoda kokoukseen kaupungilla jaettuja lehtisiä tai sanomalehden, jossa on vaalimainoksia. Jos ryhmällä on käytössään internetyhteys, voi se tutustua ehdokkaisiin myös näiden vaalisivujen kautta. Johtaja voi esimerkiksi näyttää ryhmälle tietokoneelta ehdokkaiden vaalivideoita. Ryhmä valitsee esimerkiksi kuusi vaalimainoslappua tai vaalivideota joita ryhmä käy läpi yhdessä.

Ryhmäläiset laittavat laput järjestykseen esimerkiksi seuraavilla kriteereillä:

- Mikä mainos on hienoin?
- Kuka ehdokkaista vaikuttaa mukavalta tyypiltä?
- Kuka vaikuttaa siltä, että olisi aikaansaava kunnanvaltuutettu?
- Jos ryhmäläiset saisivat äänestää, kenet he valitsisivat?
- Millä perusteella ryhmäläiset tekisivät valinnan?

Lopuksi ryhmä voi pohtia, miten sen tuntemat aikuiset valitsevat tai keitä äänestävät. Tässä yhteydessä ryhmäläisille kannattaa myös kertoa, ettei ole hyvän tavan mukaista jankata aikuiselta, ketä hän on äänestänyt, vaikka kohteliaasti voikin kysyä.

7. Askartelen vaalimainoksen.

Ryhmä askarteleee yhdessä vaalimainokset. Ryhmäläiset voivat tehdä mainokset yksin, pareittain tai pienryhmissä. Mainoksessa esiintyvä ehdokas voi olla esimerkiksi tekijä itse, toinen ryhmäläisistä tai ryhmänjohtaja. Ryhmäläinen voi tehdä mainoksen myös ideaaliehtokkaasta tai muusta kuvitteellisesta henkilöstä. Kullekin ehdokkaalle tekijä saa valita oman numeron, joka näkyy ehdokkaan mainoksessa. Mainokseen ryhmäläiset kirjoittavat myös ehdokkaansa nimen ja piirtävät hänestä kuvan. Lisäksi ryhmäläiset voivat kirjoittaa tai piirtää mainokseen

ehdokkaansa vaaliteemoja eli hänelle tärkeitä asioita. Mainoksen koristeluun ryhmäläiset voivat käyttää tusseja, tarroja ja muita askartelutarvikkeita.

8.Osallistun ryhmäni järjestämiin vaaleihin.

Ryhmä järjestää omat vaalit esimerkiksi ryhmän viikkokokouksessa.

Ryhmäläiset voivat äänestää esimerkiksi ryhmänsä retken ruokalistasta, seuraavaksi suoritettavista taitomerkistä tai seuraavan kokouksen ohjelmasta.

Vaalien ohjeet:

1. Ryhmä valitsee aiheen, josta äänestää.
2. Ryhmäläiset jakaantuvat pienryhmiin, ja päättävät pienryhmän kesken oman kantansa äänestettävään asiaan liittyen. Pienryhmät valitsevat keskuudestaan myös edustajan vaalipaneelia varten.
3. Vaalipaneelissa pienryhmien edustajat esittelevät oman vartionsa ehdotuksen perusteluineen muulle ryhmälle. Ryhmänjohtaja voi toimia paneelin keskustelunjohtajana ja jakaa puheenvuoroja muille ryhmäläisille, jotka voivat esittää kysymyksiä.
4. Lopuksi ryhmä järjestää suljetun lippuäänestyksen, jossa halukkaat ryhmäläiset voivat vuorotellen toimia vaalivirkailijoina johtajien avustuksella.
5. Vaalitulosten julkistamisen jälkeen ryhmä nauttii vaalimehut tai -kaakaot! Vaalikalvit järjestämällä suoritamme samalla myös tehtävän numero 10: "osallistun vaalikalveihin".

Ryhmä keskustelee vaalikalvien yhteydessä erilaisista äänestystavoista.

Ryhmänjohtaja voi kertoa, että äsken toteutetussa suljetussa lippuäänestyksessä on kyse salaisesta vaalitavasta, sillä äänestäneet eivät tiedä toistensa vastauksia.

Vastaavasti avoimessa äänestyksessä kaikkien vastaukset olisivat julkisia

(esimerkiksi käsiäänestys silmät auki). Ryhmänjohtaja voi myös kertoa, että myös

kuntavaaleissa käytetään suljettua lippuäänestystä. Ryhmänjohtaja voi kertoa ryhmäläisille myös esimerkiksi ennakoäänestyskäytännöstä.

9. Tutustun äänestämiseen.

Ennen varsinaista kuntavaalipäivää ryhmänjohtaja voi viedä ryhmäläiset tutustumaan johonkin ennakoäänestyspaikkaan. Vierailusta on hyvä ilmoittaa esimerkiksi vaalivirkailijoille etukäteen, jolloin ryhmänjohtaja voi sopia myös mahdollisesta äänestyspaikan esittelystä. Jos vierailu ennakoäänestyspaikalla ei onnistu, niin ryhmä voi tutustua äänestämiseen myös videoiden avulla, joita johtaja voi näyttää ryhmälle tietokoneelta. Esimerkiksi YouTubesta löytyy äänestämistä esitteleviä videoita hakusanoilla "äänestäminen" ja "kuntavaalit".

Äänestyspaikkoihin ja äänestämiseen tutustumisen jälkeen ryhmä keskustelee yhdessä äänestämisestä ja sen merkityksestä. Apuna voimme käyttää seuraavia kysymyksiä:

- Miksi äänestyspaikalla on puisia pömpelitä?
- Voiko äänestäjä piirtää äänestyslipukkeeseen hymynaamoja?
- Saavatko äänestäjät kysyä toisiltaan, keitä ovat äänestäneet?
- Mistä kuntavaaleissa äänestetään?
- Kuka saa äänestää kuntavaaleissa?
- Onko kaikkien aikuisten pakko äänestää?
- Miksi aikuiset käyvät äänestämässä?

Extra: Ryhmänjohtaja voi myös kannustaa ryhmäläisiä lähtemään mukaan, kun omat vanhemmat tai muut tutut aikuiset käyvät äänestämässä. On kuitenkin hyvä muistaa, että kaikilla ryhmäläisillä ei välttämättä ole mahdollisuutta tähän. Tämä osa tehtävästä ei ole siis pakollinen, vaikka sitä voikin ryhmäläisille ehdottaa.

10.Osallistun vaalikalveihin.

Tämän aktiviteetin ryhmä voi suorittaa esimerkiksi niin, että ryhmän viikkokokouksessa järjestettyjen vaalien jälkeen pidetään vaalikalvit, joissa jokaiselle osallistujalle tarjotaan esimerkiksi mehua ja pullaa. Ryhmä voi pitää vaalikalvit myös ennakkoon äänestyspaikkaan tutustumisemme jälkeen, mikäli tällainen vierailu saadaan järjestettyä. Vaalikalvien yhteydessä ryhmäläiset voivat keskustella siitä, miten äänestämisen viikkokokousvaaleissa sujui, ja mitä vaihtoehtoa kukin äänesti. Ryhmänjohtajan on hyvä kertoa osallistujille vaalisalaisuudesta ja muistuttaa ryhmäläisiä siitä, että jokainen äänestäjä saa itse valita, kertooko valinnastaan muille vai ei.

11.Julkaisen Kuntavaalit2021-teemaisen somepostauksen.

Ryhmä julkaisee sosiaalisessa mediassa kuntavaaleihin liittyvää sisältöä. Ryhmän tulee liittää postaukseen tunnisteet #partiolainenvaikuttaa, #partioscout ja #vaalipöllö. Postauksessa voi käyttää myös kuntavaalien omaa tunnistetta #kuntavaalit2021 sekä oman lippukuntansa tai ryhmänsä tunnisteita. Ryhmä muistaa kertoa kuvatekstissä, mitä julkaisussa tapahtuu! Julkaisu voi olla esimerkiksi kuva tai video ryhmän kokouksesta, jossa tehdään Vaalipöllö-merkin tehtäviä. Ryhmä muistaa pyytää luvan julkaisemiseen postauksessa esiintyviltä. Ryhmä voi julkaista tekemänsä some-julkaisun esimerkiksi lippukunnan tai jonkun ryhmänjohtajan some-tilillä.